
Bezpečnost, rizika a stav dnešní civilizace hodnotí nová publikace

---

Bezpečnost, rizika a stav dnešní civilizace hodnotí nová publikace

Dnešní svět přináší stále nové výzvy a od společnosti vyžaduje odvahu čelit narůstajícím problémům. Komplikovanost a komplexnost různých procesů většinou znesnadňuje být jen základní orientaci v neustále se proměňujícím světě a klade na člověka značné nároky ve chvíli, kdy se má zodpovědně rozhodnout, jaká stanoviska zaujme. Problematika měnícího se světa a jeho pochopení láká v poslední době stále více myslitelů – od politických komentátorů přes vojenské analytiky po zástupce akademické obce a politické sféry. S ambicí podat pokud možno úplný a objektivní pohled na hlavní trendy a problémy současnosti přichází nyní i skupina odborníků, kteří se shromáždili kolem egyptologa Miroslava Bárty a historika Martina Kováře, aby se zamysleli nad příčinami i nad možným řešením krizí dneška.

Výsledkem dlouhodobého bádání výše zmíněných odborníků je již několik tematických publikací, které vzbudily náležitou pozornost. Zmínit lze např. sborníky *Kolaps a regenerace: cesty civilizací a kultur. Minulost, současnost a budoucnost komplexních společností* (2011) a *Civilizace a dějiny: historie světa pohledem dvaceti českých vědců* (2013). Zatím posledním počinem se stala kniha *Povaha změny: bezpečnost, rizika a stav dnešní civilizace*, kterou letos na podzim v rámci Velkého knižního čtvrtku představilo nakladatelství Vyšehrad. Souběžně s vydáním publikace proběhlo v prostorách sálu Státní akta Poslanecké sněmovny ve čtvrtek 22. října v dopoledních hodinách pod záštitou předsedy Poslanecké sněmovny a rektora Univerzity Karlovy v Praze setkání, při němž byla kniha slavnostně představena. Týž den odpoledne autoři prezentovali své dílo také v Literární kavárně nakladatelství Academia na Václavském náměstí v Praze, kde od 17:00 proběhla i autogramiáda.

Kniha *Povaha změny* navazuje na dvě konference, které proběhly v září 2014 na Generálním štábu Armády ČR a v únoru 2015 v Poslanecké sněmovně Parlamentu ČR. Editoři Miroslav Bárta a Martin Kovář, jež doplnil vojenský analytik ppl. Mgr. Otakar Foltýn z Generálního štábu Armády ČR, vycházeli při sestavování publikace z přesvědčení, že „stupeň poznání, jehož člověk dosáhl, umožňuje rozpoznat, vysvětlit a pochopit i velmi dlouhé vývojové trendy. [...] Ač člověk některé procesy skutečně neřídí, neznamená to, že není schopen omezovat jejich následky. K tomu ale musí být ochoten a schopen takové procesy studovat a případně přijmout výsledky, jež nejsou příjemné. Přijímání pouze toho, co je momentálně nebo krátkodobě výhodné, a odmítání přípravy na rizika by se nám mohlo vymstít.“ Není přitom pochyb, že většina těchto procesů se mění rychleji, než si kdokoli dokázal představit. „Kdyby nám někdo před lety řekl, jakým rizikům budeme čelit, nikdo by tomu nevěřil. Budoucnost je nyní hůře predikovatelná než dříve,“ zmínil při křtu knihy jeden z hlavních editorů profesor Martin Kovář.

Dvacet spoluautorů knihy, mezi nimiž lze nalézt nejen přírodovědce Petra Pokorného, orientalistu Luboše Kropáčka, jadernou fyzikku Danu Drábovou, politologa Petra Robejška či geologa a klimatologa Václava Cílka, ale i bezpečnostní odborníky analyzující citlivé otázky vojenských konfliktů, nechtělo pouze popsat a zhodnotit krizové společenské problémy v rámci svých oblastí zájmu. Hlavním vyzněním knihy je přesvědčení, že naši budoucnost máme stále ve svých rukou a neseme zodpovědnost za případné váhání a podcenění možných nebezpečí. „Mantinely budoucnosti budou vymezeny našimi současnými rozhodnutími. S historicky bezprecedentně největšími prostředky a dosavadní nejvyšší úrovní znalostí v současnosti kontrastuje alarmující nepřipravenost na krizi,“ upozorňují autoři a kladou si otázku, zda není načase změnit náš přístup.

Ohlas, který kniha vyvolává již v okamžiku svého vydání, dává naději, že otázky celospolečenských procesů a krizí se dočkají většího zájmu nejen u odborné veřejnosti. „Problémy nastíněné v knize Povaha změny musíme učinit předmětem seriózní celospolečenské diskuze,“ zdůraznil při představení knihy na půdě Poslanecké sněmovny její předseda Jan Hamáček a stejné přesvědčení vyjádřil rektor Univerzity Karlovy profesor Tomáš Zima. „Věřím, že kniha nevyvolá paniku, ale seriózní diskuzi ve společnosti. [...] Je třeba, abychom na změny byli připraveni a mohli se na ně adaptovat.“ Skutečnost, že se autorům knihy podařilo propojit odborníky z různých vědeckých a společenských oborů, lze vnímat jako záruku komplexně pojatého uvažování o problémech v naší současnosti. „Společenskovední bádání je strategickým oborem pro 21. století,“ připomněl profesor Miroslav Bárta s tím, že dosavadní, spíše izolované přístupy bránily plnému pochopení změn kolem nás a odvaze čelit novým výzvám.